

витрат та збитків, завданих іпотекодержателю. Таке виконання є підставою для припинення реалізації предмета іпотеки на прилюдних торгах. Умови договорів, що обмежують це право боржника, є недійсними.

Загалом, якщо говорити про звернення стягнення на предмет іпотеки, як елемент компенсаторного іпотечного механізму захисту прав кредитора, то його специфіка проявляється залежно від особливостей самого об'єкта іпотечного правовідношення та відповідно сформованого до нього правового режиму. Наявність таких «правових сегментів» в іпотечних правовідносинах, як специфіка самого об'єкта іпотеки (наприклад, земельні ділянки сільськогосподарського призначення) та ступеня якості механізму звернення стягнення, можуть породжувати негативні явища для іпотеки, що впливають на її компенсаторну функцію як спосіб забезпечення виконання зобов'язання, взагалі можуть «паралізувати» іпотеку як таку. Залежно від цього об'єкти іпотеки можна розділити на три групи: 1) об'єкти, звернення стягнення на які врегульовано законодавством і не викликає труднощів, 2) об'єкти іпотеки, звернення стягнення на які хоча і прописано в законодавстві, але на практиці викликає труднощі; та 3) об'єкти, звернення стягнення на які взагалі не врегульовано законодавством.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що іпотека як речовий спосіб забезпечення виконання зобов'язання є одним із найефективніших компенсаторних механізмів захисту прав кредитора, що досягається за рахунок об'єкта, яким незалежно від підстав виникнення (договір, закон, рішення суду) є нерухома річ з притаманними їй специфічними ознаками, та ефективного, простого механізму звернення стягнення.

Алієва К., аспірантка кафедри цивільного права №1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТВІР ЯК ОБ'ЄКТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Основними напрямками духовної творчості народу є наукова діяльність, література та мистецтво. Результати цих видів творчої діяльності

невичерпні за формами, прийомами, способами об'єктивного вираження духовного багатства людини.

Предметом правової охорони авторського права виступають результати різних видів творчої діяльності людей, одним із яких є музично-драматичний твір, що являється видом сценічного (театрального) твору. Причому авторським правом охороняється не лише літературний текст і музика, композиція рухів, жестів, поз, міміки, а також сценічна постановка, як окремий об'єкт авторського права, що визначає оригінальність сценічного показу твору.

Можна виділити наступні ознаки, які характеризують музично-драматичний твір, як об'єкт авторського права:

– творчий характер цього твору. Така ознака вимагає щоб твір був безпосереднім результатом творчої та інтелектуальної діяльності його автора. Хоча окремі науковці наголошують, що основними та безпосередніми ознаками творчості є готовий результат такої діяльності людини та новизна цього твору, зазначаючи, що творчість – це діяльність людини, яка породжує щось якісно нове та таке, що відрізняється неповторністю, оригінальністю та унікальністю (проф. Е. П. Гаврилов), слід погодитись з тим, що новизна як самостійна ознака об'єкта необхідна лише в патентному праві, оскільки саме в цій сфері можливий об'єктивний збіг результатів розробок окремих осіб. В авторському праві, що охороняє форму, а не зміст твору, ознака новизни як самостійний критерій його охорони є зайвою, оскільки вона повністю поглинається ознакою творчості (проф. Сергеева А. П.). Саме такий підхід відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема ч.2 ст.433 ЦК України;

– музично-драматичний твір має бути виражений у об'єктивній формі, тобто здобутки авторів повинні бути зафіксовані у лібрето, виконані, записані на матеріальному носії у формі, придатній для сприйняття. Задум композитора чи будь-якого іншого автора, який вже склався у його свідомості в закінчену певну форму, образ, сполучення звуків, однак не виражений у будь-якій об'єктивній формі, не визнається об'єктом авторського права;

– твір будь-якого змісту, за виключенням обмежень, які встановлені законодавством, може бути об'єктом охорони;

– музично-драматичний твір є об'єктом охорони, незалежно від того чи був він повідомлений широкому колу осіб (ознака оприлюднення твору).

Музично-драматичний твір – це складений твір, що включає драматичний і музичний твір як одне ціле. Одже, перш, ніж дати визначення, музично-драматичного твору, зупинимось на з'ясуванні того, що ж являє собою драматичний твір, а що – музичний. Свого часу, досліджуючи правову природу твору, В. І. Серебровський виходив з того, що твір – це сукупність ідеї, думок та образів, які отримали в результаті творчої діяльності автора своє вираження в доступній для сприйняття почуттями людини конкретній формі, яка припускає можливість відтворення. Такий підхід поділяють і інші автори. Так, В. Я. Іонас вважає, що твір як відображення дійсності, є синтезом ідей, виражених в об'єктивній формі, що містить вирішення задачі пізнання та перетворення людини, суспільства або природи, а Бондаренко С. В. відносить твір до результатів інтелектуальної, творчої діяльності людини, що відзначається оригінальністю, який втілений у будь-якій об'єктивній, доступній для сприйняття та використанні формі, і може бути відтворений, доведений до загального відома, перероблений. Ми приєднуємося до висловленого, оскільки твір – це результат творчої діяльності автора, відображення його ідей, думок, образів, міркувань, оцінок, пропозицій, висновків, що подаються в доступній для сприйняття та використанні формі.

Музичний твір складається зі сполучень звуків, створюваних музичними інструментами та голосом. Музика – це вид мистецтва, у якому засобами втілення художніх образів певною мірою організовані музичні звуки. Основними музичними елементами і виразними засобами є лад, ритм, темп, динаміка, мелодія, гармонія, поліфонія, інструментування. Музичний твір може існувати у вигляді нотного запису, виконання, звукозапису та відеозапису. Можна погодитись з О. В. Жилінковою, яка вважає, що музичний твір – це оригінальне поєднання звуків, що є результатом творчої діяльності особи, виражене у будь-якій об'єктивній формі, що дозволяє його сприйняття третіми особами та відтворення будь-яким способом. Такий підхід є усталеним на сьогодні в доктрині і поділяється більшістю авторів.

Драматичний твір має одночасне відношення до двох видів мистецтва – театру і літератури. Основними жанрами драматичного твору є драма, трагедія, комедія, трагікомедія. Особливістю драматичного твору є особлива сюжетна лінія, заостреність, суперечливість, конфліктність дії. Драматичні конфлікти і суперечність, що відображають загальні і конкретні людські проблеми, втілюються в поведінці та вчинках

героїв творів. Текст драматичних творів складається з діалогів і монологів персонажів, а сам твір призначено для публічного виконання на сцені. Отже, драматичний твір – це результат творчої діяльності, в якому автор зображує дійсність, життєві реалії через мову та вчинки персонажів і, за правило, призначений для сценічного втілення.

Виходячи з вищесказаного, можна сформулювати таке визначення музично-драматичного твору. Музично-драматичний твір – це єдина, творча праця декількох осіб, режисерів, акторів, диригента, композиторів та інших учасників творчого процесу, яка ґрунтується на синтезі музики, драматичного розгортання дій, слів, рухів, танців, жестів, міміки, і виражена в певній об'єктивній формі, як правило, це виконання на сцені.

Балюк В. М., асистент кафедри цивільного права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕНТНИХ ВІДНОСИН

Договір ренти – новела Цивільного кодексу України, що в умовах відсутності усталеної судової практики і традицій правового регулювання рентних відносин обумовлює потребу в проведенні їх всебічного цивільно-правового аналізу з метою уникнення правових колізій і належного вирішення проблем застосування.

Актуальність питання, що розглядається зумовлюється також тим, що питання рентних відносин не мають системних наукових досліджень. Що є причиною того, що не завжди цей вид ризикових договорів можна виокремити і відмежувати його від суміжних конструкцій. У вітчизняній цивілістичній літературі фактично відсутні системні наукові дослідження цього виду ризикових договорів. Найбільш глибокі наукові дослідження з цих питань проведено у працях М. Бару, Е. Яргиної, М. Брагинського, В. Вітрянського, С. Хохлова та ін.

Як правова форма закріплення економічних відносин рента існує переважно у вигляді рентного договору, який є самостійним договірним типом і належить до договорів, спрямованих на передачу майна у власність від одного суб'єкта іншому, поряд з договорами, що входять до цієї групи: дарування, купівлі-продажу, міни. Усі ці договори мають спільну